

Trombocythämmande medel, Tandvård

Gäller för: Tandvårdscentrum

Faktaägare: Olle Bergström, överläkare, medicinkliniken Växjö

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
1.1	Definition.....	2
2	Utredning.....	2
2.1	Diagnostik.....	2
3	Behandling.....	3
4	Referenser.....	4

1 Inledning

1.1 Definition

Trombocythämmare förhindrar att blodplättarna, trombocyterna, klumpar ihop sig. På så sätt förebygger medicinerna att blodproppar bildas. Effekten kvarstår i cirka en vecka. Om man avbryter medicineringen tar det flera dagar innan blodet kan levra sig som vanligt igen.

Till gruppen trombocythämmare hör läkemedel som innehåller de verksamma ämnena acetylsalicylsyra, klopidogrel, tikagrelor eller prasugrel.

Trombocythämmare används om man har kärlkramp, efter hjärtinfarkt och stroke samt när man har gjort en ballongvidgning av hjärtats kranskärl. Om man har fått ett stabiliserande nät, en så kallad stent, insatt i kranskärl brukar man också få något av dessa läkemedel. Detta förhindrar att blodproppar bildas i anslutning till stenten. Trombocythämmare anses inte räcka som förebyggande behandling mot stroke vid oregelbunden hjärtrytm, så kallat förmaksflimmer.

Det vanligaste blodförtunnande läkemedlet är Trombyl som innehåller det verksamma ämnet acetylsalicylsyra, samt Plavix som innehåller klopidogrel. De används mest om man har kärlkramp samt efter hjärtinfarkt eller stroke. Acetylsalicylsyra finns också i vanliga receptfria värktabletter som till exempel Treo, Bamyl och Aspirin. Blodförtunnande läkemedel innehåller en mycket lägre dos acetylsalicylsyra än värktablettarna. De nya trombocythämmare, tikagrelor och prasugrel, ersätter mer och mer Plavix.

De nya trombocythämmare, tikagrelor och prasugrel, ersätter mer och mer clopidogrel.

2 Utredning

2.1 Diagnostik

Läkemedel som ingår i gruppen trombocythämmare

Singelterapi:

- Trombyl som innehåller acetylsalicylsyra
- Plavix och Clopidogrel, Grepid som innehåller klopidogrel
- Efiend som innehåller prasugrel
- Brilique som innehåller tikagrelor

Kombinationsterapi:

- Kombination av Trombyl och en annan trombocythämmare

3 Behandling

Tandextraktion vid användning av trombocythämmande medel:

Singelterapi med enbart en av dessa preparat:

Trombyl, Efient, Brilique, Clopidogrel, Plavix, Grepid,

I normalfallet behöver dessa inte sättas ut inför tandextraktion(eller depuration)

Kombinationsterapi: Om patienten använder ASA (Acetylsalicylsyra) plus ytterligare en trombocythämmare.

Ofta är kombinationsterapin tidsbegränsad så det bästa är att skjuta upp tandextraktionen om möjligt. Annars kontakta behandlande kardiolog, troligen skall behandlingen justeras inför tandextraktion. Depuration kan dock utföras.

Lämpliga analgetika vid användning av trombocythämmande medel:

Paracetamol i första hand men även Cox-hämmare(NSAID) för korttids användning (5-10 dagar). Vi behov av starkare analgetika rekommenderas Morfin.

Acetylsalicylsyra skall undvikas.

Övrigt:

- Omega-3 kan öka blödningsbenägenheten.
- Brilique hämmar trombocytfunktionen med 80 % medan Trombyl hämmar med 20 %.
- Brilique används i de flesta fall i 12 månader i kombination med acetylsalicylsyra men kan i utvalda fall med hög risk för ny hjärthändelse förlängas i ytterligare 3 år med reducerad dos(60 mgx2)
- OBSERVERA att Acetylsalicylsyra i analgetika (t.ex. Albyl, Bamy, TREO) innehåller mycket högre dos acetylsalicylsyra än trombocythämmarna.

4 Referenser

- SSTH (Swedish Society on Thrombosis and Haemostasis)
<https://www.ssth.se/>

Vid upptäckt av felaktig länk eller information, vänligen kontakta faktaägare.